

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ SONUÇ RAPORU

PROJE ADI:

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE GELENEKSEL KÜTAHYA KADIN (YAZMA) DANELERİ
VE İĞNE OYALARI SANATI

Proje No :2019 – 25

Proje Yürütücüsü: Doç.Dr.Pınar YAZKAÇ

Kütahya-2021

T.C.

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ SONUÇ RAPORU

Proje No :2019 –25

Proje Adı: GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE GELENEKSEL KÜTAHYAKADIN (YAZMA)DANELERİ VE İĞNE OYALARISANATI

Fakültesi / Bölümü : GÜZEL SANATLARFAKÜLTESİ/ RESİM BÖLÜMÜ

Proje Türü : Bilimsel Araştırma Projesi

Proje Durumu :D6 - Proje kabul edildi, başladı veya sürüyor

Proje Disiplinler Arası mı? :Evet

Eklenme Tarihi : 30-01-2018 16:29:19

Başlama Tarihi : 27-09-2019

Bitiş Tarihi: 27-09-2020

Kesin Rapor Bitiş Tarihi: 26-09-2020

Önerilen Süre: 12 AY

Kabul Edilen Süre: 12 AY

Önerilen Bütçe: 5,347.76

Kabul Edilen Bütçe: 5,347.76

Proje Personelleri: Proje Yürütücüsü Dr.Öğr.Üyesi Pinar YAZKAÇ , Yardımcı Araştırmacı Arş.Gör. Gülsevrim Can GÜRBÜZ , Yardımcı Araştırmacı Öğrenci Hilal GÜRENSOY ŞENER , Yardımcı Araştırmacı Öğr.Gör. Mehmet PEHLİVAN , Yardımcı Araştırmacı Uzman Adem DÖNMEZ , Yardımcı Araştırmacı Doç.Dr. Ayşenur Sır DÜNDAR

SONUÇ RAPORU

Kütahya Yöresinin Geleneksel (Dane) Yazma ve İğne Oyaları projesinin eksik olan görsellerinin fotoğraf çekimleri tamamlanmıştır.Fotoğraflar yüksek çözünürlüklü olarak kayıt altına alınmış ve sınıflandırmaları gerçekleştirilmiştir.Yazılı kaynaklardan yeni yayınlanan kitap ve kataloglar incelenerek literatür taraması yapılmış oldu.Dane Oyalarının renk motif anlamı açısından halk dilinde kelime anlamı ve somut olmayan kültüre mirasımızın en zengin ürünleri ve kaynağı olmasından dolayı yaşayan canlı insan kaynaklarından da yararlanarak veriler sesli kayıt altına alınmıştır.Bu araştırma ; sadece görsellerin fotoğraflandırılma çalışmasıyla bitebilecek bir çalışma olmayıp ,sosyolojik,tarihi ,folklorik ,beşeri ve halk kültürü bağlamında bir takım dayanak ve yazılı metinlerle desteklenmesi gereken derin bir çalışmadır.Sözlü olarak başvurduğumuz kaynak kişilerin vermiş oldukları bilgiler kısmen yeterli gelmiştir.

Bu bilgilere; gerek daha önceden yazılan derleme ve kitaplardan gerekse Kütahya’da yaşayan muhtelif yaştaki hanımlardan

görüşme yöntemi kullanılarak daneler ve oylar hakkında bilgi alınmıştır.Kütahya'nın yerli ve köklü ailelerin evleri ziyaret edilmiş olup sandık ve çeyiz dolapları açılmış eski gelenekler üzerinede görüşmeler yapılmıştır.Örneğin Kütahya'nın en köklü ailelerinden Gemiyanoğlu Ailesinden Nuran Gemiyanoğlu,Doğan Karaa & Serpil Karaa,Nurdan Türkkkan,Nevin Ermumcu,Aybuke Güdür,Ayşe Nur Sır,Sabriye Özotraç,Selma Kıratlı,Nuran Köylüoğlu,Mine Kararaytaç,Cemile Gül ,Yaşar Ataseven,Zihniyar Ayas,Ayşe Çirit,Pembe Çirit,Münevver Günaydın ,söylenebilir.Kütahya Olgunlaşma Enstitüsünden de dane oylarının isimleri hakkında bilgi Rabia Candan,Ayşe Gül ile görüşmeler yapılmıştır.

Ortaya akademik,bilimsel ,tarihi sosyolojik tabanlı kaydedeğer kalıcı bir kalıcı eser çıkabilmesi için daha geniş zamanlı ve çok geniş çaplı bir araştırma yapmak lüzümü görülmüştür.Kütahya'da ve şehir dışında planlanan defile ,afiş ve fotoğraf sergisi ve kitap çalışması tüm dünyayı ve ülkemizde baş gösteren CORANA SALGINI yüzünden şu anda tam zamanlaması planlanamamaktadır.Zaman içinde bu olağanüstü durumun geçmesi durumunda ancak bir sergi yapılabilecektir düşüncesindeyiz.

Bu Sebeble projemizin e-katalog olarak hazırlıklarının yapılmasına karar verilmiştir.Covid 19 Salgını ve bütün dünya da pandemi kararları nedeniyle halka açık bir sergi açılış sunum etkinliği şu zaman diliminde maalesef İl Hıfızihissa sağlık ve tedbirleri açısından sakıncalı görülmektedir.Dijital olarak kayıt altına alınan görseller ve görüntü ses dosyaları e Katalog için düzenlenmeye başlamıştır.Konuyla ilgili tarihi sosyolojik kültürel ve folklorik açıdan bilgilendirici ve açıklayıcı metinler Doç.Dr.Ayşe Nur Dünder ve Dr.Öğr.Üyesi.Pınar Yazkaç tarafından derlenmiştir.Danelerin fotoğraf çekimleri ve görsellerin düzenlenmesi Öğr.Gör. Mehmet PEHLİVAN ve Dr.Öğr.Üyesi.Pınar Yazkaç tarafından gerçekleştirilmiştir.Yaklaşın 2000 adet çekim yapılmıştır. Yardımcı Araştırmacı Öğrenci Hilal Gürensoy Şener doğum yapması ve işten ayrılması sebebiyle araştırmacı olarak bu çalışmada artık yer almamaktadır.Bundan sonraki süreçte diğer yardımcı araştırmacılarla proje 27.12.2020 tarihinde tamamlanmış olacaktır.Proje bitiminde tekrar durum değerlendirmesi yapılarak uygun ortam ve şartlar gereği tekrar sergi etkinliği değerlendirilecektir.

Bu dönem de Corana Salgını sebebiyle istediğimiz canlı kaynak kişilerle ve çalışma ekibimizle yeterince bir araya gelerek çalışmamızın hızını yavaşlatmıştır. Kütahya Yöresinin Geleneksel (Dane) Yazma ve İğne Oyları projesinin eksik olan görsellerinin fotoğraf çekimleri tamamlanmıştır. Fotoğraflar yüksek çözünürlüklü olarak kayıt altına alınmış ve sınıflandırmaları gerçekleştirilmiştir. Yazılı kaynaklardan yeni yayınlanan kitap ve kataloglar incelenerek literatür taraması yapılmış oldu.Dane Oylarının renk motif anlamı açısından halk dilinde kelime anlamı ve somut olmayan kültüre mirasımızın en zengin ürünleri ve kaynağı olmasından dolayı yaşayan canlı insan kaynaklarından da yararlanarak veriler sesli kayıt altına alınmıştır.Bu araştırma ; sadece görsellerin fotoğraflandırılma çalışmasıyla bitebilecek bir çalışma olmayıp ,sosyolojik,tarihi ,folklorik ,beşeri ve halk kültürü bağlamında bir takım dayanak ve yazılı metinlerle desteklenmesi gereken derin bir çalışmadır.Sözlü olarak başvurduğumuz kaynak kişilerin vermiş oldukları bilgiler kısmen yeterli gelmiştir.

Bu bilgilere; gerek daha önceden yazılan derleme ve kitaplardan gerekse Kütahyada yaşayan muhtelif yaştaki hanımlardan görüşme yöntemi kullanılarak daneler ve oylar hakkında bilgi alınmıştır.Kütahyanın yerli ve köklü ailelerin evleri ziyaret edilmiş olup sandık ve çeyiz dolapları açılmış eski gelenekler üzerinede görüşmeler yapılmıştır. Örneğin Kütahya'nın en köklü ailelerinden Güral Ailesinden Gülsüm Güral, Gemiyanoğlu Ailesinden Nuran Gemiyanoğlu, Sıdika Gemiyanoğlu ,Doğan Karaa & Serpil Karaa,Zihniyar Ayas,Nurdan Türkkkan, ,Nevin Ermumcu, Sabriye Özotraç,Selma Kıratlı, Pakizer Akdemir ,Aybuke Güdür,Ayşe Nur Sır Dünder, Havva Atam,Sema Atam,Hande Atam,Mine Kararaytaç,Cahide Karaaytaç,Cemile Gül ,Yaşar Ataseven,Hamide Pekcan,Ummuhan Alpertürk ,Sevil Alpertürk ,Ayşe Çirit,Pembe Çirit,Nazmiye Karaağa, ,Nurhan Gezen, , Münevver Günaydın dane oylarını vererek ve genel bilgi aktarımında çok yardımcı olmuşlardır. Kütahya Olgunlaşma Enstitüsünden de dane oylarının isimleri hakkında bilgi Rabia Candan,Ayşe Gül Usta öğretici ile görüşmeler yapılmıştır.Sanat Tarihcisi Prof.Dr.Nurhan Atasoy, Prof.Dr.Reyhan Kaya Türk Yazmacılık Sanatı hakkında görüşme Sanatı hakkında görüşme gerçekleştirilmiştir.

Projenin çıktılar:

1-Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 3.Çini ve El Sanatları Festivalinde Doç.Dr.Pınar YAZKAÇ tarafından 3 Ekim 2018 tarihinde düzenlenen panelde konuşmacı olarak katılmıştır.Panel konu başlığı: 'Somut Olmayan Kültürel Mirasımız ; Kütahya Dane İğne Oyları' olmuştur.

Projenin çıktılar olarak birinci aşamada ; pandeminin devam etmesi sebebiyle ,maddi açıdan maliyetler göz önüne alınarak e -katalog ve sanal sergi olarak sergilenmesi ve kamuoyuyla paylaşılması hedeflenmiştir.

Ortaya akademik, bilimsel ,tarihi sosyolojik tabanlı kaydedeğer kalıcı bir kalıcı eser çıkabilmesi için daha geniş zamanlı ve çok geniş çaplı bir araştırma yapmak lüzümü görülmüştür. Kütahya'da ve şehir dışında planlanan defile ,afiş ve fotoğraf sergisi ve kitap çalışması tüm dünyayı ve ülkemizde baş gösteren CORANA SALGINI yüzünden şu anda tam zamanlaması planlanamamaktadır. Planlanan defile ,afiş ve fotoğraf sergisi ve kitap çalışması zamanın yetersizliği ve Covid-19 Pandemisi'nin

devam etmesi sebebiyle gerçekleştirilememiştir. Zaman içinde bu olağanüstü durumun geçmesi durumunda ancak bir sergi yapılabilecektir düşüncesindeyiz.

E-Katalog düzenlemeleri tamamlandığında Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi web sayfasında yayınlar ve projeler kısmında özel link verilerek paylaşılacaktır.